



Holmestrand
kommune



«Holmestrand i regnbuens farger»

Handlingsplan mot diskriminering av LHBT+personer

Holmestrand kommune 2023

«Holmestrand i regnbuens farger»

Handlingsplan mot diskriminering av LHBT+personer.

«Holmestrand – en åpen og inkluderende kommune»

Holmestrand har ambisjon om å være en åpen, mangfoldig og inkluderende kommune *for alle*.

Kommunen skal derfor legge til rette for at alle innbyggere i Holmestrand opplever et trygt og godt lokalsamfunn.

Handlingsplanen mot diskriminering av LHBT+personer i Holmestrand kommune, heretter kalt handlingsplanen, skal bidra til bevisstgjøring rundt temaet og primært ha kompetanseutvikling og holdningsskapende aktivitet i fokus.

Planens intensjon er å i ulik grad berøre alle deler av kommunen. I tillegg omfatter planen tiltak som innlemmer frivillighet og kultur- og fritidsaktiviteter.

Innholdsfortegnelse

1Grunnlag for handlingsplanen

1.1Statlige føringer

1.2Opptrappingsplan for psykisk helse 2023-2033

1.3Kommunal planstrategi

1.3.1Folkehelse

1.3.2«Oppvekstløftet i Holmestrand»

1.4«Ung i Oslo 2023»

1.5Aktuelle lovbestemmelser

1.6Forankring, ansvar og evaluering

1.6.1Relevante kommunale planer

1.6.2Begreper

2Mål og grunnlag for tiltak

2.1Mål

2.2 Tre satsingsområder

2.2.1 Oppvekst, barnehage og skole

2.2.2 Samfunn, kultur og fritid

2.2.3 Helse-, sosial- og omsorgsvirksomhet

3 Tiltak

3.1 Tiltak: Oppvekst

3.2 Tiltak: Samfunn, kultur og fritid

3.3 Tiltak: Helse-, sosial- og omsorgsvirksomhet

4 Oppsummering

5 Referanser

1 Grunnlag for handlingsplanen

Handlingsplanen er etablert i samhandling med aktuelle bruker- og virksomhetsområder før den går til politisk behandling.

Handlingsplanen har vært etterspurt etter at vedtak om å legge denne til planstrategien ble fattet av Kommunestyret i desember 2020. Ansvar for planen ligger til programområdet Oppvekst. Av kapasitetshensyn har Oppvekst måttet prioritere prosesser knyttet til lovpålagte oppgaver via reformarbeid og etablering av Forebyggende plan i 2021-2022.

1.1 Statlige føringer

Regjeringen har utarbeidet en nasjonal handlingsplan mot diskriminering av LHBT+personer: "Trygghet, mangfold, åpenhet" - Regjeringens handlingsplan.

Regjeringens plan har tre innsatsområder: trygge nærmiljø og offentlige rom, likeverdige offentlige tjenester og bedre livskvalitet for særlig utsatte grupper. Kunnskapsgrunnlaget er utarbeidet etter innspill fra berørte aktører, LHBT+personer, organisasjoner som jobber for LHBT+personers rettigheter og levekår og arbeidslivets parter, regionalt og lokalt.

Handlingsplanen retter innsats mot å bedre livskvaliteten til LHBT+personer, sikre deres rettigheter og bidra til større aksept for identitets- og seksualitetsmangfold.

Holdningene i befolkningen og levekårene blant LHBT+personer endres over tid i positiv retning, men oppdatert forskning viser at det fremdeles er et behov for en målrettet og systematisk innsats.

Tiltakene som ligger i Regjeringens handlingsplan danner grunnlag for nye nasjonale føringer og tilskuddsordninger. De overordnede tiltakene initierer retning mot lokale satsinger og fokusområder med tilhørende prosjekter i kommunene.

Angrepet som skjedde natt til 25. juni 2022 er en påminnelse om at det fortsatt må arbeides for at Norge skal bli et tryggere, mer likestilt og inkluderende samfunn for alle LHBT+personer. Regjeringen ønsker en styrket innsats mot diskriminering på grunnlag av seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og kjønnskarakteristika.

1.2 Opptrappingsplan for psykisk helse 2023-2033

I Opptrappingsplanen står det at LHBT+personer er mer utsatt for mobbing og sosial utestenging, hatefulle ytringer og vold i det offentlige rom, vold i nære relasjoner og seksuell vold, enn befolkningen for øvrig. Opptrappingsplan for psykisk helse 2023-2033 - Meld. St. 23

Det beskrives videre at LHBT+personer har økt risiko for psykiske helseplager og problemer, selvskading, selvmordstanker og selvmordsforsøk sammenlignet med befolkningen ellers. Bifile kvinner og transpersoner rapporterer om mer symptomer på angst og depresjon enn andre LHBT+personer. Se BUFdir. - Statistikk og analyse LHBT+

LHBT+gruppen er sammensatt, og det er store variasjoner i sårbarhet og opplevd diskriminering. Helsefremmende og forebyggende innsats må foregå på tvers av offentlige virksomheter for å sikre god ivaretagelse. Kunnskap om, og forståelse for, denne kompleksiteten er en forutsetning for å utforme offentlige tjenester, inkludert helse- og omsorgstjenester, som er reelt likeverdige.

1.3 Kommunal planstrategi

Det vises til Kommuneplanens samfunnsdel 2022-2035 og Kommunal planstrategi 2020-2024.

Den kommunale planstrategien inkluderer vurdering av hvilke planer som skal utarbeides i Holmestrand kommune. Noen av disse planene er kommunen pålagt å ha, andre er anbefalt av nasjonale eller regionale myndigheter. Dette kan være planer det tas initiativ til å utarbeide lokalt. Handlingsplan mot diskriminering av LHBT+personer er sterkt anbefalt etter Pride-terror i Oslo (NRK 25.6.22)

Handlingsplan mot diskriminering av LHBT-personer, - bestilling i KST-sak 072/20 pkt. 4 2021/ 2022:

24.06.2020 Behandling i Kommunestyret

Vedtak: «Kommunestyret ber om at en handlingsplan mot diskriminering av lesbiske, homofile, bifile og transpersoner innarbeides i oversikten over planer, slik at den er på plass når planstrategien fastsettes endelig etter høringsrunden».

1.3.1 Folkehelse

Folkehelse er et overordnet prinsipp i all kommunal planlegging; *Folkehelse i alt vi gjør!* Det legges vekt på forebyggende arbeid, og understrekes at kommunen skal bruke sine virkemidler både til å redusere faktorer som påvirker folks helse på en negativ måte, og til å styrke og støtte tiltak som har positiv effekt. Kommunen er kjent med utfordringer i befolkningen, og er oppmerksom på trekk ved utviklingen som skaper forskjeller.

1.3.2 «Oppvekstløftet i Holmestrand»

«Oppvekstløftet i Holmestrand» er kommunens plan, tiltak og satsinger for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer hos barn og unge. Planen bidrar til overordnet forankring av det forebyggende tilbudet og fordelingen av kommunens ressurser til arbeidet. Planen er i tillegg et verktøy for å sikre forpliktende og systematisk innsats og legge til rette for helhetlige tjenester til barn og unge.

Hjemmet, barnehagen, skolen og ulike kultur- og fritidsaktiviteter er viktige arenaer for opplevelser i barns oppvekst. Det å lære, bli utfordret, oppleve samhold, bli sett og være del av et sosialt fellesskap er kilder til mestring og trivsel. Det vil være noen som av ulike årsaker faller utenfor, for denne gruppen er det viktig å bli møtt av et koordinert og samordnet tjenestetilbud, med helsefremmende og forebyggende tiltak.

Kommunen har et bredt spekter av virkemidler i det forebyggende arbeidet, gjennom tiltak og tjenester.

«Tiltaksviften» består av generelle forebyggende tiltak som er rettet mot alle barn og tiltak som er rettet mot grupper eller individer med forhøyet risiko. Et godt forebyggende arbeid må identifisere behov i befolkningen og sikre at det finns tilbud og tiltak som gir relevant hjelp til de som trenger det; Rett hjelp, fra riktig tjeneste, til rett tid!

1.4 «Ung i Oslo 2023»

Ung i Oslo 2023 er gjennomført av Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved OsloMet på oppdrag fra Oslo kommune. Målet med undersøkelsen er å få svar på hvordan det er for barn og ungdom å vokse opp i Oslo og dermed gi et bredt bilde av barn og ungdoms hverdagsliv. Spørsmål om seksuell orientering ble for første gang kartlagt blant elever på videregående skole.

Ungdom med annen seksuell orientering enn heterofil er mindre tilfreds med livet enn de som er heterofile, viser tall fra den ferske undersøkelsen Ung i Oslo i 2023.

«Ikke heterofile er mindre tilfreds med livet, de er mindre fremtidsoptimistiske, mer ensomme, har dårligere relasjoner til skole og foreldre, scorer dårligere på helseindikatorer og blir oftere utsatt for mobbing og seksuelle overgrep», sier Anders Bakken, prosjektleder for undersøkelsen og forsker ved Seksjon for ungdomsforskning ved NOVA. Anders Bakken NOVA

I undersøkelsen «Ung i Oslo i 2023» ble elever på de videregående skolene spurt om deres seksuelle orientering, med ulike svaralternativ. I arbeidet med å analysere svarene, slo Bakken sammen de ikke-heterofile kategoriene til en gruppe, som de så sammenlignet den heterofile gruppen. Til tross for at begge gruppene scorer høyt på mange indikatorer på god livskvalitet, er det likevel tydelige forskjeller: Det er for eksempel dobbelt så mange ensomme, og dobbelt så mange som rapporterer om psykiske plager, blant dem som har annen seksuell orientering enn heterofili.

Undersøkelsen viser at de som ikke er heterofile kommer systematisk dårligere ut, de opplever mer psykososiale utfordringer i ungdomstiden enn heterofile, sier forsker Anders Bakken. Bakgrunnen for å ta med spørsmål om seksuell orientering og opplevd livskvalitet i Ung i Oslo-undersøkelsen, var å få oppdatert kunnskap om hvordan ungdom med ulike seksuelle orienteringer har det, forklarer Bakken. Det finnes en del kunnskap om dette blant voksne, men lite om situasjonen for ungdom i siste halvdel av tenårene.

Willy Pedersen, forsker ved NOVA og Universitetet i Oslo, har jobbet mye med fagfeltene ungdom, rusmidler, seksualitet og marginalisering. Willy Pedersen UiO. Pedersen har merket seg at mange i gruppen som definerer seg som ikke-heterofile: « . . . har dårligere psykisk og fysisk helse enn andre, er mer ensomme og tror mindre på at de vil få et lykkelig liv. På den annen side, ser vi også at en betydelig andel av dem har oppsøkt hjelp hos psykolog. Mange prøver altså aktivt å få hjelp med plagene sine».

Det er et fåtall som definerer seg som homofil eller lesbisk i undersøkelsen. 85 prosent av guttene og 74 prosent av jentene i undersøkelsen svarer at de er heterofile. 13 prosent av jentene krysset av for en annen seksuell orientering, mot seks prosent av guttene. Sju prosent av ungdommene ønsket ikke å svare på spørsmålet om seksuell orientering. Pedersen påpeker: «En nokså stor gruppe, og særlig blant jenter, føler seg ikke hjemme i den tradisjonelle heterofile båsen,- det er heller ikke mange som identifiserer seg som homofil eller lesbisk, sistnevnte kategori er stabil på rundt én prosent, noe som er i tråd med tidligere studier». Pedersen mener at den høye andelen av jenter som svarer på denne måten, indikerer at det er større frihet enn tidligere til å definere seg slik en ønsker, - primært for jentene.

Ung i Oslo 2023 (Anders Bakken (2023)): Ungdomsskolen og videregående. NOVA-rapport 6/23. Oslo: NOVA, OsloMet (oda.oslomet.no)

Se også Ungdataundersøkelser for alle landets kommuner "Ungdata"

1.5 Aktuelle lovbestemmelser

Likestillings- og diskrimineringsloven

Lovens formål er å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder og andre vesentlige forhold ved en person.

Diskrimineringsombudsloven

Loven gir regler om organiseringen av og virksomheten til Likestillings- og diskrimineringsombudet (ombudet) og Diskrimineringsnemnda (nemnda).

Likestillings- og diskrimineringsombudet skal fremme reell likestilling og hindre diskriminering på alle samfunnsområder. Ombudet er en pådriver for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. Prioriterte områder de siste årene og fremover er helsetilbudet til personer med kjønnsinkongruens, likestilte rettigheter for likekjønnede par i utlendingsforvaltningen og i kontakt med det offentlige, og trakassering og hatefulle ytringer på grunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. Ombudet gir veiledning knyttet til likestilling og mangfold. [Kontakt LDO](#)

Diskrimineringsnemnda er et kostnadsfritt lavterskeltilbud og et reelt alternativ til domstolsbehandling. Nemnda håndhever forbudet mot diskriminering og trakassering i likestillings- og diskrimineringsloven og enkelte andre lover. Kontakt [nemnda](#).

Ekteskapsloven

Loven gir alle lesbiske og homofile rett til å inngå ekteskap uavhengig av seksuell orientering. Den norske kirke og andre trossamfunn har vigselfrett, men ikke vigselfplikt.

Lov om endring av juridisk kjønn

Personer som er bosatt i Norge og som opplever å tilhøre det andre kjønn enn det vedkommende er registrert med i Folkeregisteret, har rett til å få endret sitt juridiske kjønn. Departementet kan gi forskrift om at loven også skal gjelde for norske statsborgere bosatt i utlandet.

Endring i karantenereglene for blodgivere - H.dir.

Det er nå åpnet for at menn som lever i et stabilt og monogamt parforhold med en annen mann, kan bli blodgiver på lik linje med heteroseksuelle.

Samarbeids- og samordningsplikt

Helse-, sosial- og velferdstjenester har tidligere hatt plikt til å samhandle med hverandre, en plikt som nå er lovfestet i 14 velferdslover. Samarbeidsplikten gjelder på både system- og individnivå. Det skal sikres korte linjer og gode rutiner for samhandling mellom ulike tiltak og virksomheter for å imøtekomme barn og unges behov på en tilfredsstillende måte. [Nasjonal veileder for samarbeidet](#).

Tjenestekontoret i Holmestrand kommune gir informasjon om kommunale tjenester og tiltak og bistår med søknader etter helse- og omsorgstjenesteloven. Søknadsskjema og utfyllende informasjon ligger på Holmestrand kommunes hjemmeside [Søknadsskjema](#) Kontakttelefon [913 11 173](#).

1.6 Forankring, ansvar og evaluering

Handlingsplanen skal bidra til en overordnet forankring av kommunens mål og tiltak på LHBT+området. Planen skal i tillegg bidra til forpliktende og systematisk innsats og legge til rette for inkludering av mangfoldet i befolkningen.

Handlingsplanen skal sikre forankring av aktiviteter på tvers av virksomhetsområder i hele kommunen. Oppfølgingsansvaret for handlingsplanen ligger til kommunalsjef for Oppvekst. Innholdet i planen er forankret i relevante virksomhetsområder før den legges fram for politisk behandling.

1.6.1 Relevante kommunale planer

Forebyggende plan

Holmestrand kommune har vedtatt en forebyggende plan; «Oppvekstløftet i Holmestrand». Planen beskriver kommunens satsinger innenfor «Kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderende praksis», de statlige føringene som ligger i Oppvekstreformen og forankring av samhandlende tiltak og koordinering på tvers av virksomhets- og tjenesteområder knyttet til barn- og ungefeltet i kommunen. Oppvekstløftet krever at virksomheter har tett samhandling innen forebyggende aktivitet for barn, unge og deres familier. Holmestrand kommune satser smartere og skaper arenaer som gir barn og unge et bedret vern av forebyggende tiltak og arenaer. "Oppvekstløftet i Holmestrand" - plan 2023-2027 og "Oppvekstløftet i Holmestrand" - tiltaksvifte

Holmestrand kommunes forberedelser og arbeid med reformarbeidet er basert på fagkunnskap presentert i ulike sammenhenger av Anne-Kristin Imenes og Øyvind Kvello, med utgangspunkt i kunnskap om risiko- og beskyttelsesfaktorer og en tiltaksutvikling som svarer opp dette.

Arbeidet dekker et bredt felt, der alle deler av barns oppvekstmiljø er viktige bidrag. For kommunens satsing er stikkordene; evidensbaserte tiltak, tidlig innsats, bygge lag rundt barn, unge og familier med sammensatte behov, og strukturering av samhandling og ansvar i praksis. Holmestrand benytter allerede metoder og tilnærminger som er forskningsbaserte, - kompetanser og tiltak som kan vise til positiv effekt over tid.

Kunnskap om risikofaktorer gir større sannsynlighet for å forhindre negativ utvikling enn å agere på barn og unges symptomer. Fokus på tegn og signaler hos barn er en usikker måte å fange opp de som er i risiko. Anne-Kristin Imenes og Øyvind Kvello (2023); Tidsskriftet Psykologisk - mars 2023

De viktigste og mest sentrale risikofaktorene for barn handler om (Kvello 2015):

- Skadelige omsorgsformer
- Alvorlige krenkelser eller overgrep
- Emosjonell utilgjengelighet, fjernhet, hos omsorgspersonene
- Rusmiddelbruk
- Alvorlige former for psykiske lidelser
- Utviklingsvansker i barnet som ikke blir forstått og hjulpet
- Skadelig psykososialt miljø i barnehage og skole
- Levekårsutfordringer som mangler i boforhold og fattigdom.

Risikofaktorer handler om mer enn skadelig omsorg. Emosjonelt utilgjengelige omsorgspersoner og utenforskap kan være like skadelig for barn som andre former for vold og omsorgssvikt. Dårlig psykososialt miljø i barnehage og skole er helseskadelig, og spesielt skadelig for de mest sårbare og risikoutsatte barna. Både Barne- og familiesenteret, barnehager og skoler blir dermed viktige virksomheter for å avdekke risiko og identifisere behov for tidlig innsats og individuelle tiltak. Risikofaktorene er basert på forskning, og «Oppvekstløftet i Holmestrand» tar derfor utgangspunkt i denne forskningen.

Begrepet beskyttelsesfaktorer innebærer enhver faktor, – individuell, relasjonell eller miljømessig, som bidrar til å fremme en positiv utvikling for barn og unge. Begrepet er beslektet med «resiliens» som beskriver evnen til å håndtere stress og katastrofer, og kalles også psykologisk motstandskraft. Begrepet brukes blant annet til å beskrive barn og deres evne til å være motstandsdyktige i møte med livsutfordringer.

Anne-Kristin Imenes og Øyvind Kvello (Tidsskriftet Psykologisk - mars 2023) beskriver beskyttelsesfaktorene slik:

- Barnet hjelpes til fungering på alle kompetanseområder: Kognitivt, språklig, atferdsmessig, emosjonelt, sosialt og motorisk.
- Barnet hjelpes til venner og tilhørighet i sosiale fellesskap
- Barnet opplever mestring i fritidsaktiviteter
- Barnet tilpasser seg godt til barnehage og skole, innordner seg rutiner, godtar grensesetting, er sosialt inkludert og har gode faglige prestasjoner i skole
- Omsorgspersoner utøver god omsorg, også andre voksne enn foreldrene
- Foreldre er integrert i samfunnet, har god fungering og deltar i sosiale nettverk og samfunnsliv

«Oppvekstløftet i Holmestrand» har tiltak som skal bidra til hjelp og beskyttelse for barn og unge i risiko. Oppvekstreformarbeidet er basert på at det er beskyttende når barn hjelpes til å fungere bedre på alle utviklingsområder.

«Trygghet, mestring og læring for alle»

Holmestrand kommunes strategiplan for barnehager og skoler 2020-2025,- «Trygghet, mestring og læring for alle», gjelder for alle kommunens barnehager og skoler. Planen fokuserer på livsmestringskompetanse, språklig kompetanse og digital kompetanse.

[“Trygghet, læring og mestring for alle”](#)

Forebygging av utenforskap, radikalisering og voldelig ekstremisme

Handlingsplan for forebygging av utenforskap, radikalisering og voldelig ekstremisme, med mål om å fange opp personer i risiko så tidlig som mulig, og møte dem med tiltak som virker.

[Handlingsplan mot voldelig ekstremisme](#)

Trygge og gode leke- og læringsmiljø i barnehager og skoler

Handlingsplaner for trygge og gode læringsmiljø i barnehager og skoler bidrar til å understreke betydningen av det forebyggende arbeidet og tydeliggjør at dette er som har fokus gjennom hele oppvekstløpet.

Barnehageplanen er under revisjon.

Les skoleplanen her: [Handlingsplan for et trygt og godt skolemiljø](#)

Barnehage- og skolebruksplan

Holmestrand kommune har utarbeidet en barnehage- og skolebruksplan som gir en langsiktig strategi og et beslutningsgrunnlag for framtidige prioriteringer og valg. Formålet med planen er å forutse utviklingen i Holmestrand kommune, både som helhet og i de enkelte kommunedeler. Den demografiske utviklingen påvirker den økonomiske utviklingen, og dette påvirker igjen hvilke rammer kommunen kan drive barnehager og skoler innenfor.

[Barnehage- og skolebruksplan - kunnskapsgrunnlag 2022](#)

Fakta om grunnskolen

Fakta om grunnskolen 2022-2023 fra Utdanningsdirektoratet

[Fakta om grunnskolen 2022-2023](#)

Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og SFO

Ny forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger trådte i kraft 1. juli 2023. [Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger](#). Forskriften har som overordnet formål å bidra til at miljøet i barnehager, skoler, skolefritidsordninger og leksehjelpsordninger fremmer barns og elevers helse, trivsel, lek og læring, samt at sykdom, skade og alvorlige hendelser forebygges. Den nye forskriften erstatter Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Det er også utarbeidet veileder til forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger. [Veilederen](#)

1.6.2 Begreper

Diskriminering

Diskriminering innebærer at noen blir behandlet dårligere enn andre, uten at denne forskjellsbehandlingen er saklig, nødvendig og forholdsmessig. Det spiller ingen rolle om hensikten med forskjellsbehandlingen er å diskriminere eller ikke. I 2014 kom for første gang en helhetlig diskrimineringslov som gjaldt seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. I forbindelse med den nye loven ble det etablert en egen faggruppe med et særskilt og overordnet ansvar på LHBT+feltet.

For at noe skal regnes som diskriminering etter likestillings- og diskrimineringsloven (Lov om likestilling og forbud mot diskriminering [Lovdata](#) Forbud mot diskriminering - § 6) må forskjellsbehandlingen ha sammenheng med ett eller flere av diskrimineringsgrunnlagene: kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder eller kombinasjoner av disse grunnlagene.

Forbudet gjelder både forskjellsbehandling som skjer på grunn av ulike diskrimineringsgrunnlag. Dette innebærer blant annet at diskriminering som skjer på grunn av antatt seksuell orientering rammes av forbudet.

Diskrimineringsforbudet gjelder også diskriminering som skjer på grunn av en persons tilknytning til en annen person som besitter et diskrimineringsgrunnlag.

Seksuell trakassering

Seksuell trakassering er forbudt etter likestillings- og diskrimineringsloven - § 13. Seksuell trakassering er uønsket seksuell oppmerksomhet som har som formål eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende eller plagsom. Likestillings- og diskrimineringsloven - § 30, har bestemmelser om arbeidstakeres rettigheter i ansettelsesprosesser. Arbeidsgiver har forbud mot å innhente opplysninger om en søkers planer om å få barn, religion eller livssyn, etnisitet, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet eller kjønnsuttrykk.

Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) gir veiledning til personer som har opplevd diskriminering og trakassering på grunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. [LDO - veiledningstilbud](#). I tillegg gir ombudet veiledning til arbeidsgivere, fagforeninger, organisasjoner og private aktører med spørsmål på dette feltet. Dialogen med ombudet er uforpliktende, og de som tar kontakt kan være anonym, hvis de ønsker det. Tjenester fra LDO er gratis.

Inkludering

Inkludering i samfunnet handler om at alle skal oppleve at de har en naturlig plass i fellesskapet. Alle skal føle seg trygge og kunne erfare at de er betydningsfulle og får medvirke i utformingen av sitt eget tilbud. Et inkluderende fellesskap i barnehager, skoler og SFO omfatter alle barn og elever. Det kan være nødvendig å gi tilbud utenfor den vanlige barnehagegruppen eller utenfor den ordinære opplæringen for at det enkelte barn skal lære og utvikle seg på en måte som passer barnet best. Her handler det om å finne fleksible løsninger for å oppnå inkludering. Det avgjørende er at barna og elevene opplever å få være seg selv i et inkluderende fellesskap og å få like muligheter som alle andre til å utvikle seg ut fra sine forutsetninger. Mangfold er en styrke og gir barna og elevene mulighet til å utvikle toleranse og respekt for forskjellighet i fellesskapet. Elever kan ha utfordringer som gjør at de trenger hjelp både fra skolen og tiltak og tjenestetilbud utenfor skolen, - tverrfaglig samarbeid er viktig for å sikre tidlig innsats og inkludering via nærvær i skolen.

2 Mål og grunnlag for tiltak

Handlingsplanen skal bidra til å sikre at kommunens innbyggere åpent og fritt kan leve sine liv basert på likeverd og gjensidig respekt, uavhengig av kjønn og seksuell orientering.

Handlingsplanen skal bidra til forankring av tiltak og være et verktøy for å sikre forpliktende og systematisk innsats for å legge til rette for inkludering av innbyggere i kommunen.

2.1 Mål

Mål for handlingsplanen:

«Innbyggerne opplever Holmestrand som en åpen, trygg og inkluderende kommune»

Målet er definert i samhandling med LHBT+personer lokalt, i tillegg til medarbeidere med relevante kompetanser og roller i kommunale virksomheter.

Måloppnåelse sikres best ved å etablere trygghet og fremme frihet for alle innbyggere i kommunen, og ved å øke kunnskap og kompetanse om identitetsmangfold i Holmestrandssamfunnet spesielt. Tiltak og aktiviteter utvikles via medvirkningsprosesser og innbyggerdialog.

2.2 Tre satsingsområder

Tiltakene i handlingsplanen er foreslått med utgangspunkt i kommunens ansvar som tjenesteyter og arbeidsgiver og kommunen som samarbeidspartner med lokal frivillighet og deltakere i det sivile samfunnet for øvrig. Holmestrand kommune velger å knytte den lokale satsingen direkte til de nasjonale føringene for LHBT+feltet:

- Trygge nærmiljø og offentlige rom
- Likeverdige offentlige tjenester
- Bedre livskvalitet for særlig utsatte grupper

Handlingsplanen har tiltak innen tre satsingsområder:

1. Oppvekst
2. Samfunn, kultur og fritid
3. Helse-, sosial- og omsorgsvirksomhet

Behov for trygge offentlige rom gjelder alle innbyggere i kommunen. Innenfor de generelle sikkerhetstiltakene som kommunen og de kommunale virksomhetene har ansvar for, er det ulike tiltak som også beskytter LHBT+personer mot vold og diskriminering. Kommunen samhandler med politiet om generell trygghet i samfunnet og har etablert avtale via Politirådssamarbeidet.

Planen fokuserer på verdi- og holdningsskapende tiltak. Tiltakene skal bidra til å sikre rettigheter, - generelt og spesielt. Inkludering og aksept i kommunal virksomhet, består blant annet av økt forståelse for ulikheter, benytte et inkluderende språk, motvirke hets, trakassering og utenforskap og vise åpenhet rundt mangfold.

Alle mennesker har krav på likeverdige offentlige tjenester. Tjenester skal være av like god kvalitet, like tilgjengelige og tilpasset menneskene de er til for, uansett hvem de er. Brukermedvirkning er sentralt for å sikre likeverdige tjenester til hele befolkningen.

Mange voksne og eldre LHBT+personer har skjult sin identitet på grunn av historiske holdninger og fordommer. Den positive utviklingen i samfunnet gjør at et økende antall eldre LHBT+personer vil forvente helse- og omsorgstjenester som er tilpasset deres liv og erfaringer.

2.2.1 Oppvekst, barnehage og skole

Barnehager og skoler

Barnehager og skoler har sentrale roller i å kommunisere til barn og unge at det er mange ulike måter å være familie på, og at barn kan ha LHBT+foreldre. Det er viktig å skape forståelse for og kunnskap om ulike familietyper for å forebygge fordommer, mobbing, trakassering og hatkriminalitet. Holdninger som fører til mobbing kan starte i barnehagealder og det derfor viktig å jobbe med gode mobbefrie miljøer allerede i barnehagen.

Det vises videre til at det er kompetansemål for 1.–4. klasse at elevene blant annet skal kunne samtale om variasjoner i familieformer, inkludert familier der de foresatte har samme kjønn. Elever i 5. – 7. klasse skal kunne «samtale om variasjon i seksuell orientering i tilknytning til kjærlighet, samliv og familie». Videre skal de «beskrive roller i sin egen hverdag og undersøke hvilke forventninger som knytter seg til disse». Elever i 8. – 10. klasse skal videreføre disse samtalene og beskrivelsene.

Ansatte i barnehager og skoler trenger kompetanse for å sikre innenforskap, fange opp utfordringer og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert de som har behov for særskilt tilrettelegging. Pedagogisk- psykologisk tjeneste (PPT) er en viktig del av laget rundt barn og elever og skal bidra til at de som trenger det får den hjelpen de har behov for, når de trenger den. Det er et mål at PPT, ved tilstedeværelse i barnehager og skoler, i større grad kan bidra til å forebygge vansker og tilpasse tilbudene til mangfoldet i barne- og elevgruppen. Gjennom kompetanseløftet skal kompetansen til ansatte i laget rundt barna og elevene styrkes, slik at de samlet kan bidra til et inkluderende, likeverdig og tilpasset tilbud for alle. Kompetanseløftet - Udir.

Det er viktig for barn og unge å være del av fellesskapet i barnehage/skole. Å stå utenfor i tidlig alder, gir dårlig grunnlag for videre deltakelse i samfunnet og kan få alvorlige konsekvenser. Dessverre opplever ikke alle barn og unge hverdagen trygg og inkluderende.

Inkludering er en viktig verdi. Det handler om å skape muligheter for deltakelse for alle, f.eks. i form av tilrettelegging for personer med funksjonsnedsettelse, bekjempe ulike former for diskriminering, og inkludering av minoriteter og andre grupper som tradisjonelt sett har blitt ekskludert. Inkludering handler om å anerkjenne og verdsette mangfoldet i samfunnet.

Foreldres evne til å yte omsorg og samspillet mellom barn og foreldre har stor betydning for barns utvikling og hvordan de mestrer utfordringer i livet. Barn og unge som opplever manglende omsorg eller belastninger i hjemmet er utsatt for mulig skjevutvikling. Arbeid med barn og unges oppvekstmiljø må derfor i størst mulig grad involvere foreldre. Forebyggende innsats rettet mot familier kan omfatte tiltak for å styrke foreldreskapet, gi foreldrestøtte, og tiltak for å redusere belastninger eller konflikter i familier.

Det er et lovkrav at alle ansatte skal jobbe med det psykososiale barnehagemiljøet. Ansattes kompetanse er avgjørende for å kunne følge opp disse kravene. Barnehagene har «livsmestringskompetanse» som prioritert hovedområde, med mål om å bidra til at barn håndterer eget liv og blir gode bidragsyttere i andres liv.

Ansatte skal bidra til at alle barn kjenner seg trygge og inkluderte i barnehagehverdagen og være en viktig støtte for barns identitet og utvikling.

Grunnskolen er en viktig arena der barn og unge får opplæring og mulighet for etablering av gode holdninger og verdier. Skolene skal bidra til at elever som bryter med normer for kjønnsidentitet og seksualitet trygt kan være seg selv og bli inkludert. For å få til dette trenger skoleansatte å kjenne seg trygge når temaer knyttet til kjønn og seksualitet kommer opp, både i klasserommet og i fellesaktiviteter. I tråd med læreplanen må ansatte sikres kompetanse om kjønnsidentitet, normer, seksuell orientering og variasjoner i familieformer.

Vestfold og Telemark fylkeskommune har to videregående skoler som ligger i Holmestrand kommune: [Holmestrand videregående skole](#) og [Sande videregående skole](#).

Elever på videregående skole med rettigheter til videregående opplæring kan kontakte fylkeskommunal pedagogisk-psykologisk tjeneste og oppfølgingstjeneste (PPT og OT) [Fylkeskommunal PP-tjeneste](#)

Voksenopplæringen består av spesialundervisning, grunnskole- og norskopplæring. Voksne som ønsker en vurdering av behov for spesialundervisning kan ta kontakt med voksenopplæringen i kommunen. Søknadsskjemaer og kontaktinformasjon ligger på nettsiden til [Voksenopplæringen](#)

Barne- og familiesenteret

Barne- og familiesenteret arbeider for å gi et helhetlig tilbud til barn, ungdom og familier. Det er et gratis lavterskeltilbud for å fremme trivsel og god helse hos barn, ungdom og deres familier. Barne- og familiesenteret driver helsefremmende og forebyggende arbeid, spesielt rettet mot å trygge og støtte foreldre i omsorgsoppgaven og gi tilbud til barn og ungdom som strever. Virksomheten har medarbeidere med tverrfaglig kompetanse som samarbeider internt og eksternt for å gi best mulig tilbud til barn, ungdom og familier. All oppfølging har barnas perspektiv i fokus, enten det er utfordringer hos barnet, eller det er vansker i familien som berører barnet. Tjenesten møter foreldre og barn sammen, eller hver for seg.

Skolehelsetjenesten er en fortsettelse av oppfølgingen på helsestasjonen og finnes på alle barneskoler, ungdomsskoler og videregående skoler i kommunen. Tjenesten tilbyr oppfølging av fysiske og psykiske helseutfordringer, undervisning og grupper, vaksiner og veiledning. [Skolehelsetjenesten](#)

Helsestasjon for ungdom er et tilbud til jenter og gutter mellom 13 og 23 år. Det er ingen timebestilling, det er bare å møte opp og vente på tur. Tilbudet er gratis.

På helsestasjon for ungdom arbeider helsesykepleier og lege som er vant til å snakke med ungdom. Ungdommen kan også snakke med helsesykepleieren på skolen eller helsestasjonen for ungdom

gjennom digital helsestasjon.

Helsestasjon for ungdom

Pedagogisk-psykologisk tjeneste

PPT arbeider for å sikre tilfredsstillende og likeverdig opplæring for alle barn, unge og voksne med særskilte behov. Virksomheten tilbyr råd, veiledning og utredning av vansker hos barn, unge og voksne, samt vurdering av behov for spesialpedagogisk hjelp i barnehager og spesialundervisning i skolen. PPT er en sentral samarbeidspartner når barn og unge har sammensatte behov.PPT

PPT bidrar til forebygging og tidlig innsats gjennom tett samarbeid med barnehager, skoler og andre samarbeidspartnere. PPT bidrar til at barn og unge får tidlig hjelp i barnehager og skoler, er tilgjengelig for virksomhetene ved behov og har høy grad av tilstedeværelse i barnehager og skoler. Virksomheten gir bistand til barnehager og skoler ved å legge opplæring bedre til rette og fremme inkludering, utvikling og læringsutbytte for barn og elever.

Barneverntjenesten

Holmestrand kommune skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Barneverntjenesten har et spesielt ansvar for å ivareta på de mest utsatte barn og unge. Et overordnet prinsipp for Barneverntjenestens arbeid er at tiltak som settes i verk skal være til barnets beste. Hvis barn og foreldre har motstridende interesser, er det derfor hensynet til barnet som er avgjørende. Barneverntjenesten vil alltid forsøke å få til et samarbeid med foreldrene om de tiltak som planlegges og iverksettes.

Barneverntjenestens ansvar omfatter forebyggende barnevern og hjelpetiltak, plassering av barn under omsorg i fosterhjem og atferdsplasseringer i institusjon. All aktivitet er strengt lovregulert.

Ny Lov om barnevern, trådte i kraft 1.1.2023.

Ansatte i Barneverntjenesten må ha kompetanse på identitets- og seksualitetsmangfold og inkluderende praksis, og bidra til en inkluderende oppfølging der alle barn, unge og familier blir ivaretatt, sett og anerkjent uavhengig av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Ansatte i Barneverntjenesten møter ofte sårbare barn, ungdommer og familier i utsatte livssituasjoner. Med kunnskap om normer, kjønn, identitet og seksualitet kan kontaktpersonene være en støtte i barn og unges identitetsutvikling, og møte mangfoldet av familier på en god måte.

Holmestrand kommune er en del av interkommunal barnevernvakt i Vestfold, med Tønsberg som vertskommune. Barnevernvakta gir akutt hjelp til barn og ungdom i alderen 0-18 år og deres familier på kveld, helg og natt når barneverntjenestene er stengt.

Telefon: 33 31 02 03. Barnevernvakta i Vestfold

Alarmtelefonen for barn og unge er en gratis tjeneste for barn og unge som er utsatt for vold, overgrep og omsorgssvikt. Tilbudet er døgnåpent og henvendelse besvares på telefon, nettpat, SMS og e-post. Voksne som er bekymret for barn kan også ta kontakt. Alarmtelefonen for barn og unge 116 111

Viser videre til Forebyggende plan:

"Oppvekstløftet i Holmestrand" - plan 2023-2027 og "Oppvekstløftet i Holmestrand" - tiltaksvifte

2.2.2 Samfunn, kultur og fritid

Inkluderende lokalsamfunn hvor alle gis mulighet til å delta er forebyggende innsats. Forebygging kan handle om å fange opp og ta tak i negative tendenser i nærmiljøet som har uheldige konsekvenser for barn og unges oppvekst. En forutsetning for et godt oppvekstmiljø er tett samspill mellom kommunale virksomheter og andre positive krefter i lokalsamfunnet, - barn og unge, foreldre og foresatte, frivillige organisasjoner, lag, foreninger og interessegrupper. Lokalt engasjement med trygge møteplasser der alle barn og unge kan delta skaper aktive lokalsamfunn. Kommunen bidrar til inkluderende møteplasser uten terskler for deltakelse.

Holmestrand kommune har et stort spekter av aktivitet innenfor frivillighet, idrett og kulturtilbud i ulike lag og foreninger. På kommunens hjemmeside ligger en oversikt over alle fritidsaktiviteter i kommunen, både kultur, idrett, friluftsliv og annet: [Fritidstilbud - Holmestrand kommune](#). På Visit Vestfold - Holmestrand publiseres arrangementer og engangsaktiviteter: [Arrangementskalender](#).

Kommunikasjon

Kommunen skal være åpen og respektfull i all sin kommunikasjon med innbyggerne.

Holmestrand vil bidra til at barn og unge får økt kunnskap om kjønnsuttrykk med mål om å redusere negative ordbruken.

Lokalpolitikere og kommuneadministrasjonen samarbeider til beste for alle innbyggere i Holmestrand. Dette innebærer at politikere og ansatte har ansvar for å være rollemodeller når det gjelder å inkludere og ivareta alle og påvirke holdninger og kultur i kommunen.

Kommunen kan påvirke positivt ved at politikere og ansatte understreker verdien av åpenhet, respekt, fellesskap og mangfold. Dette vises ved å ha et inkluderende syn på mangfoldet av innbyggere, med særlig fokus mot ulike minoriteter. Når ikke alle inkluderes vil enkeltinnbyggere oppleve utenforskap.

Kommunen som arbeidsgiver

Kommuner har ansvar for ansatte i tillegg til å være tjenesteyter for befolkningen. En god mangfolds- og inkluderingspolitikk bidrar til at kommunen setter standard for intern og ekstern aktivitet. Det er viktig at ledere går foran som gode eksempler på ivaretagelse av åpenhet, mangfold og inkludering.

Kommunen bør ha oppdaterte prosedyrer på effektiv håndtering av konflikter eller klager på arbeidsplassen og sikre et godt og inkluderende arbeidsmiljø, - *for alle*. HR-virksomheten og rådgivere må vite hvordan klager fra ansatte håndteres på en god måte. En kommune som håndterer LHBT+temaer på hensiktsmessige måter legger til rette for at ansatte som ønsker det kan være åpne om hvem de er, eller hvem deres nærmeste er. En inkluderende arbeidsplass vil være attraktiv for ansatte og samtidig møte brukere og innbyggere på en bra måte.

Kultur- og fritidsaktiviteter

Holmestrand kommune har som mål at flest mulig kan oppleve økt livsglede og tilhørighet via deltakelse i meningsfulle og tilfredsstillende kultur- og fritidsaktiviteter. Kommunen har et omfattende engasjement på kulturområdet, - med et mangfoldig tilbud i kommunal regi og via frivilligheten.

God samhandling på tvers av fag og virksomheter og tilstrekkelig kapasitet og ressurser er en forutsetning for å

lykkes. Bibliotekene, Kulturskolen, fritidsklubbene, aktivitetssentrene, kulturhusene og Frivilligsentralene arrangerer profesjonelle aktiviteter og opplevelser.

Kommunen deler ut midler til frivillige lag og foreninger og har tett dialog med Kulturråd og Idrettsråd. Holmestrand kommune vil igangsette et samarbeide med rådene for å sikre at alle blir ivaretatt i kultur- og fritidsaktiviteter. Holmestrand skal være en åpen og inkluderende kommune.

2.2.3 Helse-, sosial- og omsorgsvirksomhet

Likeverdige helse- og omsorgstjenester innebærer at tjenester på alle nivåer skal være tilgjengelige rent praktisk, men også at innholdet i tjenestene skal være individuelt tilrettelagt og tilpasset den enkeltes behov. Dette innebærer at ansatte i virksomhetene må ha kunnskap om ulike pasient- og brukergrupper, herunder kunnskap om og bevissthet rundt identitetsmangfold.

Helse- og levekårsundersøkelser viser en overrepresentasjon av helseplager og risikofaktorer hos LHBT+befolkningen. Undersøkelser viser også at LHBT+personer har vanskelig for å være åpne i møte med helsetjenester, noe som kan føre til manglende helseinformasjon. Ved å heve ansatte i helse- sosial- og omsorgsvirksomhetenes kompetanse om kjønn og seksualitet vil kommunen få økt kunnskap om grunnlag for inkluderende praksis. Målet er at alle skal kunne snakke trygt om kjønn og seksualitet og gjennomføre gode menneskemøter.

Folkehelse

Kommunen er bevisst på at deltakelse i samfunnsliv og frivillighet kan bidra til å motvirke utenforskap. Frivillige organisasjoner har en helsefremmende effekt, og er en unik mulighet for egendrevet aktivitet som det offentlige ikke kan skape. Det legges til rette for at flest mulig blir kjent med frivilligheten og bidra til å hindre at unge ikke faller ut av organisert aktivitet i ungdomstiden.

Holmestrand kommune har forebyggende og helsefremmende folkehelseinnsats på tvers av alder og tilhørighet. Mål med tiltakene er å skape best mulig livskvalitet for befolkningen. [Folkehelse i Holmestrand](#)

Det overordnede målet for folkehelsearbeid er flere leveår med god helse samt å redusere sosiale ulikheter i helse. Folkehelsearbeid er tiltak som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og retter seg mot befolkningen som gruppe, ikke enkeltindividet. Det kan handle om oppvekst- og levekårsforhold som bolig, utdanning, arbeid og inntekt, fysiske og sosiale miljøer, fysisk aktivitet, ernæring, skader og ulykker, tobakksbruk og alkohol- og annen rusmiddelbruk.

Oversikt over helsetilstanden til innbyggere i Holmestrand kommune viser områder hvor utfordringene i befolkningen er økende:

- antall eldre
- frafall fra videregående skole,
- fysisk inaktivitet,
- psykisk uhelse og
- sosiale ulikheter i helse

Oversiktsdokumentet (2020) gir en oversikt over utfordringsområder, mulige årsakssammenhenger og konsekvenser, og hvordan kommunen kan møte utfordringene.

Forskning viser en sammenheng mellom frafall i skolen og psykiske helseproblemer og rusmiddelbruk hos ungdom. En tidlig forebyggende innsats i barnehager og skoler, som ser og ivaretar barn og unges behov, vil bidra til å minske frafall i videregående opplæring. Dette forutsetter god dialog og tett samarbeid mellom grunnskolen og andre samhandlende virksomheter på skoleområdet, og de videregående skolene. Holmestrand kommune er deltaker i Partnerskap for inkludering og ung deltakelse i regi av Vestfold og Telemark fylkeskommune og KS (Kommunesektorens interesseorganisasjon). Målet i partnerskapet er å finne nye løsninger på ungt utenforskap.

Psykisk helse

Undersøkelser viser at de fleste LHBT+personer i Norge har god helse og livskvalitet, - likevel er LHBT+personer overrepresentert på en del negative helse- og livskvalitetsvariabler. Levekårsundersøkelsen fra 2021 viser blant annet at transpersoner og bifile oppgir å være mindre fornøyd med egen helse enn andre, og at de også har et høyere psykisk symptomtrykk enn både heterofile, homofile og lesbiske. Andelen som har hatt selvmordstanker er også høyere blant LHBT+personer enn i befolkningen for øvrig. Bifile kvinner og transpersoner skiller seg særlig ut ved at betydelig høyere andeler i disse gruppene har hatt selvmordstanker eller forsøkt å ta livet sitt i løpet av livet.

Holmestrand kommune har ulike tilbud til voksne som har det vanskelig, eller vil lære å ta vare på egen psykiske helse. For de som har det vanskelig er det viktig å ta tak i problemene så raskt som mulig. Virksomheten har tilgang i lokaliteter i Holmestrand, Hof og Sande. [Psykisk helse for voksne](#)

Virksomheten tilbyr kurs som kan bistå voksne med å håndtere allmennpsykologiske utfordringer som depresjon, nedstemthet, angst, bekymring og stress. Se egen informasjon om virksomhetens kurs under [«kurs og selvhjelp»](#).

3 Tiltak

Tiltakene i handlingsplanen er foreslått med utgangspunkt i kommunens ansvar som tjenesteyter og arbeidsgiver og kommunen som samarbeidspartner med lokal frivillighet og deltakere i det sivile samfunnet for øvrig.

Holmestrand kommune velger å knytte den lokale satsingen direkte til de statlige føringene for LHBT+feltet, - trygge nærmiljø og offentlige rom, likeverdige offentlige tjenester og bedre livskvalitet for særlig utsatte grupper

Tiltakene deles i tre satsingsområder:

- Oppvekst (3.1)
- Samfunn, kultur og fritid (3.2)
- Helse-, sosial- og omsorgsvirksomhet (3.3)

3.1 Tiltak: Oppvekst

Tiltak	Beskrivelse
1	Ansatte i oppvekstfeltet i Holmestrand har kunnskap om identitets- og seksualitetsmangfold og ivaretar LHBT+befolkningens behov ved inkluderende praksis
2	Ansatte innenfor oppvekst skal slå ned på mobbing diskriminering og trakassering
3	Barne- og familiesenteret har kurstilbud knyttet til kropp, forelskelse, seksualitet og kjønnsidentitet til barn og unge
4	Holmestrand kommune bidrar til økt bevissthet rundt diskriminering av barn og unge, og kan samarbeide med Ungdomsråd, Kulturråd og Idrettsråd i utvikling av tiltak
5	Ansatte i oppvekstfeltet skal gjøres kjent med tiltakene i handlingsplanen

3.2 Tiltak: Samfunn, kultur og fritid

Tiltak	Beskrivelse
6	Holmestrand kommune skal ha kunnskap og bevissthet om identitets- og seksualitetsmangfold

Tiltak	Beskrivelse
7	Holmestrand kommune skal være åpen for samarbeid med lokale initiativtakere som fremmer gode levekår for alle grupper, som f.eks. LHBT+personer
8	Handlingsplanen gjøres kjent for innbyggerne på kommunens hjemmeside

3.3 Tiltak: Helse-, sosial- og omsorgsvirksomhet

Tiltak	Beskrivelse
9	Ansatte i helse-, sosial- og omsorgsvirksomhetene har nødvendig kunnskap om identitets- og seksualitetsmangfold og ivaretar LHBT+befolkningens behov, gjerne i samarbeid med frivillige organisasjoner
10	Det legges til rette for informasjon for LHBT+brukere og -beboere om seksualitet og mangfold på institusjoner og tjenester for voksne og eldre
11	Holmestrand kommune informerer befolkningen om sikker sex og hvor det kan testes for HIV og andre seksuelt overførbare infeksjoner
12	Ansatte som har ansvar for bosetting og inkludering av flyktninger sikres kompetanse knyttet til arbeidet med LHBT+flyktninger
13	Alle virksomheter sikrer at tolking ivaretas ut fra norsk lov

4 Oppsummering

Handlingsplanen skal bidra til at alle innbyggere i kommunen åpent og fritt skal kunne leve sine liv basert på likeverd og gjensidig respekt, uavhengig av kjønn, seksualitet og hvordan identiteten uttrykkes.

Holmestrand har allerede mange gode forebyggende tiltak rettet mot hele befolkningen, - og flere nye er i oppstart i 2023. Forebyggende plan ("Oppvekstløftet i Holmestrand" - plan 2023-2027) skisserer generelle og spesielle tiltak: "Oppvekstløftet i Holmestrand" - tiltaksvifte.

Handlingsplanen bidrar til å rette fokus på de særlige tiltakene som knytter seg til LHBT+personer i kommunen.

Kunnskap om befolkningen generelt viser at tidlig innsats og forebygging er veien å gå. Satsinger bidrar til å øke kommunens samlede kunnskap slik at innbyggere med ulike behov for støtte og bistand kan få hjelp på et tidlig tidspunkt. For sammensatte utfordringer kreves det fleksibilitet og skreddersøm som tilpasses den enkelte og gode rutiner for samhandling mellom virksomhetene.

I det videre arbeidet er det viktig at Holmestrand fortsetter arbeidet med å forankre LHBT+forståelse i kommuneorganisasjonen og lokalsamfunnet for øvrig.

5 Referanser

Bakken, Anders. (2023). Ung i Oslo 2023.

Ungdomsskolen og videregående. NOVA-rapport 6/23. Oslo: NOVA, OsloMet (oda.oslomet.no)

Ung i Oslo 2023 er gjennomført av Velferdsforskningsinstituttet NOVA på OsloMet på oppdrag fra Oslo kommune. Rundt 60 000 elever fra 5. trinn til Vg3 på videregående skole i alle Oslos bydeler har fått invitasjon til å delta i undersøkelsen. Målet med Ung i Oslo er å få svar på hvordan det er for barn og ungdom å vokse opp i Oslo og dermed gi et bredt bilde av barn og ungdoms hverdagsliv. Ung i Oslo er Oslos Ungdata-undersøkelse.

Imenes, Anne-Kristin og Kvello, Øyvind (oppdatert 2023) Artikkel i Psykologisk tidsskrift. Psykologisk.no - 2022 - Slik kan kommunen hjelpe barn, unge og familier på best mulig måte

Anne-Kristin Imenes er psykolog og spesialist i barne- og ungdomspsykologi. Hun er seniorrådgiver ved KORUS-Sør, erfaren kommunepsykolog, forfatter, kursholder og veileder. Hun arbeider med barn og unge, helsefremming, forebygging, tidlig intervensjon og tjenesteutvikling i kommunene

Øyvind Kvello er professor ved NTNU og Universitetet i Sørøst-Norge. Han har skrevet flere bøker og forskningsartikler om barn i risiko, barns normalutvikling og gode oppvekstmiljø. I 2015 ga han ut boken «Barn i risiko – skadelige omsorgssituasjoner». Han veileder og støtter kommuner i arbeidet med barnevern- og oppvekstreform.

Kvello, Øyvind (2015): «Barn i risiko» - 2. utgave

Les bokomtale på Forebygging.no: Bokomtale "Barn i risiko"

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Holdninger til LHBT+personer

Hentet fra Statistikk og analyse/LHBT+ BUFdir

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Inkluderende kommuner

https://www.bufdir.no/likestilling/tiltak-for-ein-lhbt-inkluderande-kommune/ (død lenke fra juni 2024)

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Hatytringer

https://www.bufdir.no/likestilling/hatytringer/

Regjeringen (2023) «Trygghet mangfold og åpenhet»

Regjeringen - Handlingsplan LHBTIQ-personer "Trygghet, mangfold og åpenhet"